

očeta. Dne 5. jan. je za vselej zatisnil oči zlatomašnik, duhovni svetovalec, Anton Fröhlich, v 79. letu svoje dobe. Ta tužna vest je globoko užalostila srce vsakega, ki je poznal rajnika, kajti bil je mož poln kreposti in blagega značaja.

Narodil se je v Celju dne 29. apr. 1819 kot edini otrok starišev rokodelskega stanu. Ljudsko šolo je pohajal v svojem rojstnem mestu in ker je bil mladi Tonček bistre glavice, poslali so go njegovi stariši v tamosnjo latinsko šolo, katere šest razredov je zvršil v Celju, sedmi in osmi pa v Gradcu z najboljšim uspehom. Na srčno željo pobožnih starišev, si je izvolil mladi dijak duhovski stan ter se podal v Celovec učiti se bogoslovskih ved. Po dovršenih študijah je bil 4. avg. leta 1842. pri Sv. Andražu v Labodski dolini posvečen v mašnika. Služboval je kot kaplan na Vranskem, v Vitanju, Velikovu na Koroškem, v Vuzenici, Makolah, Gornjem gradu in na Laškem. Dne 30. sept. leta 1858. je postal župnik pri Sv. Venčesu in deset let pozneje, dne 1. febr. 1868, nadžupnik pri Sv. Križu tik Slatine.

Pokojni A. Fröhlich je bil goreč, pobožen duhovnik, vnet za večni blagor svojih ljubljenih ovčic. Dasiravno vedno bolehen in slaboten, spolnjeval je vestno in vsestransko težavne dolžnosti duhovskega stanu. Rad je opominjal vernike k pogostemu prejemanju sv. zakramentov in da jim je nudil k temu priliko, ni opustil noben dan spovedovanja, celo v svoji visoki starosti ne, če tudi marsikdaj tako slab, da bi bolje sodil za posteljo, kakor za spovednico. Le v redko kateri župniji je toliko mnogoštevilnih in dobro urejenih bratovščin, tako razvit blagonsni tretji red sv. Frančiška, le redko kje se je obhajalo toliko sv. misijonov in duhovnih vaj, kakor v njegovi nadžupniji. Pokojnik je bil vnet za lepo cerkveno petje. Zato je tudi v svoji nadžupniji oskrbel cecilijansko petje, tako izborno in dugo, da bi šest delalo vsakemu koru po mestnih cerkvah. Rajni Fröhlich je nad vse ljubil molitev, še na smrtni postelji hvalil njeno moč in tolažbo. Zato je pa tudi rad obiskoval kraje molitve, božja pota, med drugimi Trsat in dvakrat Rim, kjer je na grobu prvakov apostolov daroval sv. mašo za svoje ljubljene farane. Nadžupnijski cerkvi je omislil krasno zvonjenje in dva nova stranska oltarja, ki sta silno okusno in strogo v slogu cerkve izrezana. — Njegova želja je bila oskrbeti še nov velik oltar, novo prižnico, krstni kamen in slikana okna. A vse to je hotel imeti umetno in mojstersko izdelano, primerno veliki in krasni cerkvi svetokriški, kar bi pa stalo mnogo tisočakov. Vendar se pa ta njegova srčna želja ni uresničila. Kajti pokojnik je bil silno rahločutnega srca, kateremu se je mililo zahtevati od toliko ubožnega ljudstva tolike požrtvovalnosti. Da se pa vendar enkrat izpolni njegova želja, je ustanovil družbo za olepšavanje nadžupnijske cerkve in svojo zapuščino volil večinoma v cerkvene namene. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Pokončevanje mišij.

V preteklem letu so se na Murskem polju miši razmnožile tako zelo, da so postale huda nadloga. Poskusilo se je torej zatreti jih z znano glivico mišjega legarja od prof. Löfflerja. Po posredovanju g. drž. poslanca L. Gregoreca so dobile občine Cven, Noršinci in Krištanci po 200 cevčic tega okužila. Kako se je uporabljalo to sredstvo v občini cvenski, je že opisal dopisnik s Krapja, ki je del te občine. O drugih občinah mi ni znano, ali so to sredstvo uporabljale ali ne. Škoda bi bilo, ako tega ne bi storile, ker je dokazano, da to sredstvo, ako se popolnoma pravilno uporablja, res miši uniči. Na Cvenu je poročevalec povpraševal več

kmetovalcev o uspehu te poskušnje, pa je zvedel, da so 14 dnij po nastavljanju teh glivic izorali veliko mrtvih mišij. Seveda so se miši, a to pride od tod, ker je bilo okužila premalo za to veliko občino. Na vsak način pa je dognano, da se je množina mišij zdatno zmanjšala. Da pa bodo ljudje vedeli, kako se naj uporablja to sredstvo, naj sledi tukaj navod, kratko posnet po nemškem izvirniku:

1. Od glivic mišjega legarja zbolijo smrtno hišne in poljske miši. 2. Ta glivica umori samo miši, drugim živalim je popolnoma neškodljiva. 3. Za uporabo se namoči kot lešnik debeli kosci kruha v tekočino, kjer so glivice, in se nastavijo mišim. Kruh sme biti črn, nikakor pa ne plesniv. 4. Obolenje mišij traja 6—10 dnij; potem poginejo; med boleznijo okužijo tudi zdrave, in tako nastane med njima kuga. 5. Glivica se dobiva v majhnih cevčicah. Te cevčice so zamašene z vato, v njih pa je rumenkasta žolica, prevlečena s svetlosivo kožico, ki se stoji iz veliko tisoč milijonov glivic. Samo ta kožica je izdatna. 6. Pred uporabo glivice skuhamo in zopet ohladimo vodo ter posušimo kosce kruha, ki so debeli kot lešnik; ti kosci se morajo tudi ohladiti. 7. Glivica je namreč rastlina, katero vročina uniči; 8. tudi solnčna svetloba jo umori. 9. Porabiti moramo glivico takoj, ker le kratko časa ohrani življensko moč. 10. Upravlja se tako-le: Vzame se liter zavrete pa spet ohlajene vode; od te vode se vlije 1 žlica v odmašeno cevčico. Z gosjim peresom odgrnemo sivo kožico in jo dobro pomešamo z vodo, tudi žolico razmešamo. Vse skupaj potem vlijemo v liter vode ter spet dobro premešamo. Potem vržemo kruhove kosce v to tekočino ter čakamo, da se kruh dobro napije tekočine. Potem denemo kruh v majhne lonce in vtaknemo v vsako mišjo luknjo kar najbolj globoko jeden košček. 2000 kruhovih koscev poroka 1 liter tekočine, ali 2/3, kg kruha na pojmo z 1 litrom tekočine. 11. Ena cevčica zadostuje navadno na 1 oral ali plug; če je več kot 2000 lukenj na oralu, potem potrebujemo več. 12. Čez 14 dnij poteptamo luknje ter opazujemo, če miši narejajo nove luknje. Ako se to dogaja, potem delo ponovimo. 13. Za to delo je najpriličnejša prva pomlad in jesen. 14. Najbolje je delati po solninem zahodu ali pred solnčnim vzhodom; vedno naj nam bo pred očmi, da solnčna svetloba glivico zamori. Če je oblačno, delamo lahko celi dan. 15. Ob močnem dežju ne delajmo, ker dež glivice izpere. 16. Vsi posestniki morajo skupno in istočasno nastavljati, ker sicer se miši s polja, kjer se nič ne stori, preselijo na obložena polja.

17. Postopa pa se tako-le: Eden dan prej se v primernej posodi voda prekuha, potem pokrije in pusti, da se ohladi. Najbolj za to je pripraven perilni kotel. Istočasno se kruh nareže na koščke lešnikove debelosti in se posuši. Prihodnjega dne pridejo vsi moški in ženske, tudi šolska mladina. Vsak prinese seboj svoj kruh in čisti lonec. Izmed občanov pripravi zdaj eden glivično vodo po predpisu in razdeli potem namočene kruhove kosce. Vzame takoj 100 litrov vode in 100 cevčic, s katerimi ravna, kakor je v točki 10. povedano; ko je tako pripravil za 100 oralov, gre na drug kraj in pripravi zopet za 100 oralov itd. Posamezni občani nastavljajo potem po polju na predpisani način. Kdor neče, na tega račun naj drugi delo opravijo. Izvzeti se ne sme nobeden, sicer bi bil ves uspeh dvomljiv. Tudi po jarkih ob cestah, po mejah, po jezovih moramo nastavljati, ker sicer se miši tukaj mirno naselijo in se selijo od tod na polje. 18. Glivico dobimo od bakteriološkega laboratorija, katerega je vis. c. kr. poljedelsko ministerstvo osnovalo na c. in kr. živino-zdravniškem zavodu na Dunaju III. Linke Bahngasse 7. 19. Če rabimo glivico za pokončevanje hišnih mišij ali za male nevspešne poskuse, tedaj velja 1 cevčica 50 kr. Ako pa jo rabi ena ali več občin v obilni meri,

oddaja se glivica imovitim posestnikom po 10 kr. cevka. Za brezplačno oddajo pri velikih podjetjih je treba vsakokrat prositi pri vis. c. kr. poljedelskem ministerstvu.

Sejmi. Dne 22. januarja v Mozirju, Poličanah (za svinje) in na Bizelskem. Dne 24. jan. na Teharjih in v Koprivnici. Dne 25. jan. v Studenicah in Slov. Gradcu. Dne 26. jan. v Imenem (za svinje). Dne 27. jan. na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 28. jan. v Artičah.

Dopisi.

Iz Ruš. (Posnemanja vredna) je narodna zavednost ruških dam. Tukaj se namreč ne zavedajo samo možje svoje narodnosti, ampak tudi ženstvo se bojuje za prospeh naroda ter nam pomaga. Da je temu res tako, pokazale so to ruške dame v soboto, dne 8. jan., ko so priredile v prid družbi »sv. Cirila in Metoda« zabavni večer v gostilni g. J. Muleja.

Bila je to res jako prijetna zabava, pri kateri si mogel slišati spet krasno petje ruških slavčkov in sicer bas-solo, pel gosp. D. Lesjak, tenor-solo, pel g. E. Gorišek, pravnik v Pragi, ter lepi dvospev »Dalmatinski šajkaš«, in vse te točke spremljala je z veliko spretnostjo na glasoviru gđ. Ela Gorišek. Kuplet pa, katerega je pel gosp. T. Stani, spremljan na glasoviru od g. A. Majcena, povzročil je veliko smeha in živahnosti. Tudi senčne podobe so bile jako mikavne in dobro izpeljane, posebno poredni učenec, ponočne sitnosti in nesrečna ljubezen.

Da je bila ta zabava prav dobro obiskana, sklepa se lahko iz tega, da smo poleg le jako majhne vstopnine še vendar 10 gld. dobili kot čisti dohodek za družbo »sv. Cirila in Metoda«. Čestitamo ruškim damam ter želimo, da bi še nam večkrat priredile v tem pustnem času s sodelovanjem ruških pevcev enako zabavo, zakaj vsaki je bil zadovoljen z zabavo, da celo vzdihovali so rekoč: »Škoda, da je ta večer tako hitro prešel!« — Živele Slovenke!

Z Murskega polja. (Suha zima; Ljutomerčanom!) Z več strani naše širne domovine se poroča, da imajo sneg. Mi pa imamo po Murskem polju, kakor po Slovenskih goricah, lepo zimo brez snega in lahko razne opravke izvršujemo.

V Ljutomeru se je menda tudi začela nemčurjem kri bolj gibati, ker se na mnogih vratih kaka psotka na Slovence napisana vidi. Najlepša (?) je menda ta: »Slovenec je vrag«. Pazite na take reči in je koj izbršite, ker je tudi otroci berejo, kadar v šolo hodijo!

Vi reve nemčurske, le malo potrpite! Slovan gre na dan! Vi značajni Slovenci in Slovenke, pa še se bolj ukrepite! Bodite s krajani, sprejemajte jih prav uljudno in strežite jim pošteno, kakor to delajo nemčurji; saj ti tako delajo in se s tem s kmečkimi krajcarji bogatijo vam na škodo.

Lepa katoliška navada je, da se večer pred Tremi kralji na duri napišejo tri črke in letnica in sobe se z blagoslovljeno vodo poskropijo. Prosim te, ljubi katoličan in Slovenec, napiši še si zraven tri črke N. N. V. to je: Nemčurju nič več!

Vi pa ljutomerski Slovenci, bodite v prodajalnicah prijazni, postrežite z izvrstnim blagom, in naše ljudstvo bo vaše in pri vas! Oskrbite še nam v trgu tudi železno štacuno, ki bo v slovenskih rokah! Kmet.

Iz Rogatec. (Nadutost) in drznost naših po sili Nemcev postaja vedno večja. Naše že od nekdaj ne posebno dobre pošne razmere so se v novjšem času v toliko zboljšale, da smo dobili prijazno in postrežljivo pošto ekspeditorico. Toda toliko bolje se odlikuje v neprijaznosti naš novi lastnik pošte ali »postmajster«. Res je sicer, da še ni dolgo, ko je kot korporal »muštral« pro-